

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► **B****DYREKTYWA RADY 92/13/EWG**

z dnia 25 lutego 1992 r.

koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji

(Dz.U. L 76 z 23.3.1992, s. 14)

zmieniona przez:

Dziennik Urzędowy

		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Dyrektywa Rady 2006/97/WE z dnia 20 listopada 2006 r.	L 363	107	20.12.2006
► <u>M2</u>	Dyrektywa 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r.	L 335	31	20.12.2007
► <u>M3</u>	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r.	L 94	1	28.3.2014

zmieniona przez:

► <u>A1</u>	Akt Przystąpienia Austrii, Szwecji i Finlandii	C 241	21	29.8.1994
► <u>A2</u>	Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej	L 236	33	23.9.2003

DYREKTYWA RADY 92/13/EWG**z dnia 25 lutego 1992 r.**

koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 100a,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,we współpracy z Parlamentem Europejskim ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

dyrektywa Rady 90/531/EWG z dnia 17 września 1990 r. w sprawie procedur zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji ⁽⁴⁾ określa zasady dotyczące procedur udzielania zamówień mające na celu zapewnienie równych szans potencjalnym dostawcom i wykonawcom, ale nie zawiera szczegółowych przepisów zapewniających ich skuteczne stosowanie;

obecnie istniejące mechanizmy zarówno na poziomie krajowym jak i wspólnotowym nie są zawsze odpowiednie dla zapewnienia ich stosowania;

brak skutecznych środków odwoławczych lub nieadekwatność istniejących środków odwoławczych mogłyby powstrzymać przedsiębiorstwa wspólnotowe od przystępowania do przetargów; dlatego też Państwa Członkowskie muszą zaradzić tej sytuacji;

dyrektywa Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane ⁽⁵⁾ ogranicza się do procedur udzielania zamówień objętych dyrektywą Rady 71/305/EWG z dnia 26 lipca 1971 r. dotyczącą koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane ⁽⁶⁾, ostatnio zmienioną przez dyrektywę 90/531/EWG oraz przez dyrektywę Rady 77/62/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. koordynującą procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy ⁽⁷⁾, ostatnio zmienioną przez dyrektywę 90/531/EWG;

otwarcie rynku zamówień publicznych w sektorach ważnych dla konkurencji wspólnotowej wymaga przyjęcia przepisów, które udostępnią

⁽¹⁾ Dz.U. C 216 z 31.8.1990, str. 8; oraz Dz.U. C 179 z 10.7.1991, str. 18.

⁽²⁾ Dz.U. C 106 z 22.4.1991, str. 82 oraz Dz.U. C 39 z 17.2.1992.

⁽³⁾ Dz.U. C 60 z 8.3.1991, str. 16.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 297 z 29.10.1990, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 395 z 30.12.1989, str. 33.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 185 z 16.8.1971, str. 5.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 13 z 15.1.1977, str. 1.

▼B

dostawcom i wykonawcom odpowiednie procedury odwoławcze w przypadku naruszenia odpowiednich przepisów prawa wspólnotowego lub przepisów krajowych wdrażających to prawo;

konieczne jest istotne wzmocnienie gwarancji przejrzystości i niedyskryminacji oraz, aby wywarło to wymierny rezultat, powinny być dostępne szybkie i skuteczne środki odwoławcze;

trzeba wziąć pod uwagę szczególny charakter niektórych porządków prawnych poprzez umożliwienie Państwom Członkowskim wyboru podczas przyznawania organom odwoławczym różnych uprawnień, które dają podobne skutki;

jedna z tych opcji zawiera prawo bezpośredniej interwencji w procedury udzielania zamówień przez podmioty zamawiające, na przykład przez zawieszenie tych procedur lub unieważnienie decyzji lub klauzul dyskryminujących w dokumentach lub ogłoszeniach;

inna opcja przewiduje prawo wywierania skutecznego, pośredniego nacisku na podmioty zamawiające, w celu skorygowania naruszeń przez nich dokonanych lub zapobieżenia pojawieniu się szkody;

wystąpienie z roszczeniem o odszkodowanie musi być zawsze możliwe;

jeżeli występuje się z roszczeniem o odszkodowanie za koszty poniesione z tytułu przygotowania oferty lub koszty udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, od osoby występującej z roszczeniem nie należy wymagać, w celu otrzymania przez nią zwrotu jej kosztów, udowodnienia, że zamówienie zostało jej przyznane gdyby nie dokonano takiego naruszenia;

podmioty zamawiające, które przestrzegają przepisów o udzielaniu zamówień, mogą przy użyciu odpowiednich środków podać to do wiadomości; wymaga to dokonywania kontroli procedur i działalności tych podmiotów przez niezależne osoby;

do celu odpowiedni jest system atestacji pozwalający dokonywać oświadczeń o właściwym stosowaniu przepisów odnoszących się do zamówień, które publikowane będą w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w formie ogłoszeń;

podmioty zamawiające powinny mieć możliwość odwołania się do systemu atestacji, jeśli sobie tego życzą; Państwa Członkowskie muszą im to umożliwić; mogą one to uczynić same poprzez stworzenie systemu wydawania atestacji lub umożliwić podmiotom zamawiającym odwoływanie się do takiego systemu atestacji ustanowionego przez inne Państwo Członkowskie; mogą one powierzyć zadanie przeprowadzenia kontroli w ramach systemu atestacji osobom, zawodom lub pracownikom instytucji;

konieczna elastyczność we wprowadzaniu takiego systemu gwarantowana jest przez ustanowienie podstawowych wymagań w tym względzie w niniejszej dyrektywie; w normach europejskich należy wprowadzić szczegóły operacyjne do których odwołuje się niniejsza dyrektywa;

▼ B

przed przyjęciem lub uzupełnieniem przepisów zawartych w europejskich normach technicznych, Państwa Członkowskie mogą potrzebować wprowadzić szczegóły operacyjne;

w przypadku gdy przedsiębiorstwa nie składają odwołań, niektóre naruszenia mogą zostać nieskorygowane, o ile nie zostanie wprowadzony szczególny mechanizm;

w konsekwencji, gdy Komisja ustali, że dokonano jasnego i oczywistego naruszenia podczas procedury udzielania zamówienia, powinna mieć możliwość zwrócenia na to uwagi właściwym władzom Państwa Członkowskiego oraz podmiotowi zamawiającemu, aby umożliwić podjęcie szybkich środków w celu szybkiego skorygowania tego naruszenia przepisów;

konieczne jest stworzenie możliwości mechanizmu pojednawczego na poziomie wspólnotowym w celu umożliwienia polubownego rozstrzygnięcia sporów;

stosowanie w praktyce niniejszej dyrektywy powinno być poddane przeglądowi w tym samym czasie, gdy poddana przeglądowi będzie dyrektywa 90/531/EWG, w oparciu o informacje dostarczone przez Państwa Członkowskie dotyczące funkcjonowania krajowych procedur odwoławczych;

niniejsza dyrektywa musi stać się skuteczna w tym samym czasie, co dyrektywa 90/531/EWG;

stosowne jest przyznanie Królestwu Hiszpanii, Republice Greckiej i Republice Portugalskiej adekwatnych, dodatkowych terminów na transpozycję niniejszej dyrektywy, uwzględniając terminy wdrożenia w tych krajach dyrektywy 90/531/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

Środki odwoławcze na poziomie krajowym**▼ M2***Artykuł 1***Zakres zastosowania i dostępność procedur odwoławczych****▼ M3**

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE ⁽¹⁾, chyba że zamówienia te wyłączone zgodnie z art. 18–24, 27–30, 34 lub 55 tej dyrektywy.

Zamówienia w rozumieniu niniejszej dyrektywy obejmują zamówienia na dostawy, roboty budowlane i usługi, koncesje na roboty budowlane lub usługi, umowy ramowe i dynamiczne systemy zakupów.

Niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do koncesji udzielanych przez podmioty zamawiające, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE ⁽²⁾, chyba że koncesje te wyłączone zgodnie z art. 10, 12, 13, 14, 16, 17 i 25 tej dyrektywy.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

▼ M3

Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, aby zapewnić – w odniesieniu do zamówień objętych zakresem stosowania dyrektywy 2014/25/UE lub dyrektywy 2014/23/UE – możliwość skutecznego, a zwłaszcza możliwie szybkiego, odwołania od decyzji podjętych przez podmioty zamawiające, zgodnie z warunkami określonymi w art. 2–2f niniejszej dyrektywy, z powodu naruszenia przez te decyzje prawa unijnego w dziedzinie zamówień lub naruszenia krajowych przepisów transponujących to prawo.

▼ M2

2. Państwa członkowskie zapewniają, że nie ma dyskryminacji między przedsiębiorstwami, mogącymi wystąpić z roszczeniami odszkodowawczymi w związku z procedurą udzielania zamówień w wyniku rozróżnienia dokonanego za pomocą niniejszej dyrektywy między przepisami krajowymi wdrażającymi prawo wspólnotowe a pozostałymi przepisami krajowymi.

3. Państwa członkowskie zapewniają dostępność procedur odwoławczych, w ramach szczególnych przepisów, które państwa członkowskie mogą ustanowić, przynajmniej dla każdego podmiotu, który ma lub miał interes w uzyskaniu danego zamówienia i który poniósł szkodę lub może ponieść szkodę w wyniku domniemanego naruszenia.

4. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby każdy podmiot, który zamierza skorzystać z procedury odwoławczej, poinformował podmiot zamawiający o domniemanym naruszeniu oraz o zamiarze wniesienia odwołania, pod warunkiem że nie ma to wpływu na okres zawieszenia typu *standstill*, zgodnie z art. 2a ust. 2, ani na żadne inne terminy na wniesienie odwołania, zgodnie z art. 2c.

5. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby zainteresowany podmiot w pierwszej kolejności wniósł odwołanie do podmiotu zamawiającego. W takim przypadku państwa członkowskie czuwają, by wniesienie odwołania powodowało natychmiastowe zawieszenie możliwości zawarcia umowy.

Państwa członkowskie decydują o środkach komunikacji, obejmujących faks i środki elektroniczne, z jakich należy skorzystać w celu wniesienia odwołania, o którym mowa w akapicie pierwszym.

Zawieszenie, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie wygasa przed upływem okresu co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym podmiot zamawiający wysłał swoją odpowiedź, jeśli korzystał z faksu lub środków elektronicznych, lub – jeśli korzystał z innych środków komunikacji przed – upływem okresu albo 15 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym podmiot zamawiający wysłał swoją odpowiedź, albo co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu otrzymania odpowiedzi.

▼ B*Artykuł 2*▼ M2**Wymagania dotyczące procedur**▼ B

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że środki podjęte w zakresie procedur odwoławczych określonych w art. 1, obejmują uprawnienia do:

albo

▼ B

- a) podjęcia, w najbliższym możliwym terminie w drodze zarządzenia tymczasowego, środków tymczasowych w celu skorygowania domniemanego naruszenia lub zapobieżenia dalszym naruszeniom w stosunku do zainteresowanych podmiotów, włącznie ze środkami mającymi na celu zawieszenie lub zapewnienie zawieszenia procedury udzielenia zamówienia lub wykonania jakiegokolwiek decyzji podjętej przez podmiot zamawiający; oraz
- b) uchylecia lub zapewnienia uchylecia bezprawnych decyzji, w tym usunięcia dyskryminujących specyfikacji technicznych, ekonomicznych lub finansowych zawartych w ogłoszeniu o zamówieniu, okresowych ogłoszeniach informacyjnych, ogłoszeniu w sprawie istnienia systemu kwalifikacji, zaproszeniu do składania ofert, dokumentacji zamówienia lub w jakimkolwiek innym dokumencie związanym z procedurą udzielenia danego zamówienia;

albo

- c) podjęcia, w jak najkrótszym terminie, jeżeli to możliwe w drodze zarządzenia tymczasowego i jeżeli to konieczne w drodze ostatecznej procedury przedmiotowej, środków innych niż przewidziane w lit. a) i b), w celu skorygowania wykrytego naruszenia i zapobieżeniu szkodom wobec podmiotów, których to dotyczy; w szczególności nakazaniu wypłaty określonej kwoty w przypadkach, gdzie naruszenie nie zostało skorygowane albo mu nie zapobieżono.

Państwa Członkowskie mogą dokonać tego wyboru albo w odniesieniu do wszystkich podmiotów zamawiających, albo w stosunku do kategorii podmiotów zdefiniowanych na podstawie obiektywnych kryteriów, w każdym przypadku zachowując skuteczność ustanowionych środków, w celu zapobieżenia szkodzi powstałej wobec podmiotów, których to dotyczy.

- d) oraz, w obu powyższych przypadkach, do przyznania odszkodowań podmiotom, które doznały uszczerbku w wyniku naruszenia przepisów.

W przypadku gdy roszczenie o odszkodowanie uzasadniane jest faktem, że decyzja została podjęta niezgodnie z prawem, Państwa Członkowskie mogą wymagać, w przypadkach, gdy wymaga tego system prawa wewnętrznego i istnieją odpowiednie organy posiadające niezbędne uprawnienia do tego celu, aby podważana decyzja była uprzednio uchylona albo uznana za bezprawną.

▼ M2

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 2d i 2e, mogą zostać przyznane odrębnym organom odpowiedzialnym za poszczególne aspekty procedury odwoławczej.

3. Kiedy organ pierwszej instancji, który jest niezależny od podmiotu zamawiającego, rozpatruje odwołanie od decyzji o udzieleniu zamówienia, państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot zamawiający nie mógł zawrzeć umowy przed podjęciem przez organ odwoławczy decyzji w sprawie wniosku o zastosowanie środków tymczasowych lub o odwołanie. Zawieszenie wygasa nie wcześniej niż okres zawieszenia typu *standstill*, o którym mowa w art. 2a ust. 2 i art. 2d ust. 4 i 5.

3a. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ust. 3 i art. 1 ust. 5 procedury odwoławczej nie muszą konieczne skutkować automatycznym zawieszeniem procedur udzielenia zamówienia, do których się odnoszą.

4. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że organ odpowiedzialny za procedury odwoławcze może wziąć pod uwagę prawdopodobne konsekwencje środków tymczasowych dla wszystkich interesów, co do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku, a także dla interesu publicznego, i może podjąć decyzję o niestosowaniu takich środków, jeżeli ich negatywne konsekwencje mogłyby przewyższyć płynące z nich korzyści.

▼ M2

Decyzja o niezastosowaniu środków tymczasowych pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich pozostałych roszczeń podmiotu wnoszącego o zastosowanie takich środków.

▼ B

5. Kwota, która ma być zapłacona zgodnie z ust. 1 lit. c) musi być ustalona na poziomie odpowiednio wysokim, aby zniechęcić podmiot zamawiający do popełnienia naruszenia lub trwania w nim. Zapłata tej kwoty może być uzależniona od ostatecznej decyzji stwierdzającej, że naruszenie rzeczywiście miało miejsce.

▼ M2

6. Z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 2d–2f, skutki korzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do umowy zawartej po udzieleniu zamówienia określane są w prawie krajowym.

Ponadto z wyjątkiem sytuacji, gdy decyzja musi zostać uchylona przed przyznaniem odszkodowania, państwo członkowskie może przewidzieć, że po zawarciu umowy zgodnie z art. 1 ust. 5, ust. 3 niniejszego artykułu lub art. 2a–2f uprawnienia organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze są ograniczone do przyznawania odszkodowań wszystkim podmiotom, które poniosły szkodę w wyniku naruszenia.

▼ B

7. W przypadku gdy występuje roszczenie o odszkodowanie obejmujące zwrot kosztu przygotowania oferty lub uczestniczenia w procedurze udzielania zamówienia, od osoby występującej z roszczeniem wymaga się jedynie udowodnienia naruszenia prawa Wspólnoty w dziedzinie zamówień lub przepisów krajowych wdrażających to prawo, oraz że miałyby ona rzeczywistą szansę uzyskania zamówienia, oraz że w konsekwencji tego naruszenia szansa ta została zagrożona.

8. Państwa Członkowskie zapewniają efektywne wykonanie decyzji podjętych przez organy odwoławcze.

9. W przypadku gdy organy odpowiedzialne za procedury odwoławcze nie mają charakteru sądowego ich decyzje są zawsze uzasadniane na piśmie. Ponadto w takim przypadku należy ustanowić przepisy gwarantujące postępowanie, gdy domniemane bezprawne środki podjęte przez organ odwoławczy lub jakiegokolwiek domniemane wady w wykonywaniu uprawnień jemu powierzonych mogą być przedmiotem kontroli sądowej lub kontroli innego organu będącego ► M2 sądem w rozumieniu art. 234 Traktatu ◀ i niezależnego zarówno od podmiotu zamawiającego, jak i organu odwoławczego.

Członkowie niezależnego organu, określani w akapicie pierwszym są powoływani i składają urząd na tych samych warunkach co sędziowie, jeżeli chodzi o urząd odpowiedzialny za ich nominację, okres kadencji oraz ich odwołanie. Przynajmniej przewodniczący niezależnego organu ma takie same kwalifikacje zawodowe i prawne jak sędziowie. Niezależny organ podejmuje decyzje po przeprowadzeniu postępowania, w którym wysłuchane są obie strony, a decyzje te są prawnie wiążące, w sposób określony przez każde Państwo Członkowskie.

▼ **M2***Artykuł 2a***Okres zawieszenia typu *standstill***

1. Przez przyjęcie koniecznych przepisów uwzględniających minimalne warunki określone w ust. 2 niniejszego artykułu i w art. 2c państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 3, dysponowały czasem wystarczającym na skuteczne odwołania od decyzji o udzieleniu zamówienia podjętych przez podmioty zamawiające.

2. ► **M3** Zawarcie umowy w następstwie decyzji o udzieleniu zamówienia objętego zakresem zastosowania dyrektywy 2014/25/UE lub dyrektywy 2014/23/UE nie może nastąpić przed upływem okresu co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja o udzieleniu zamówienia została wysłana zainteresowanym oferentom i kandydatom, jeśli korzystano z faksu lub środków elektronicznych, lub – jeśli korzystano z innych środków komunikacji – przed upływem okresu albo co najmniej 15 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja o udzieleniu zamówienia została wysłana zainteresowanym oferentom i kandydatom, albo co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu otrzymania decyzji o udzieleniu zamówienia. ◀

Oferentów uważa się za zainteresowanych, jeśli nie zostali jeszcze ostatecznie wykluczeni. Wykluczenie ma charakter ostateczny, jeśli zainteresowani oferenci zostali o nim powiadomieni i jeżeli zostało ono uznane za zgodne z prawem przez niezależny organ odwoławczy lub nie może już podlegać procedurze odwołania.

Kandydatów uważa się za zainteresowanych, jeżeli podmiot zamawiający nie udostępnił informacji o odrzuceniu ich wniosku przed powiadomieniem zainteresowanych oferentów o decyzji o udzieleniu zamówienia.

Informacji przekazywanej każdemu zainteresowanemu oferentowi i kandydatowi o decyzji o udzieleniu zamówienia towarzyszy:

▼ **M3**

— streszczenie stosownych przyczyn, określonych w art. 75 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE, z zastrzeżeniem art. 75 ust. 3 tej dyrektywy, lub określonych w art. 40 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2014/23/UE, z zastrzeżeniem art. 40 ust. 2 tej dyrektywy, oraz

▼ **M2**

— precyzyjne określenie dokładnego okresu zawieszenia typu *standstill* obowiązującego zgodnie z przepisami prawa krajowego transponującymi niniejszy ustęp.

*Artykuł 2b***Odstępstwa od okresu zawieszenia typu *standstill***

Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że terminy określone w art. 2a ust. 2 niniejszej dyrektywy nie mają zastosowania w następujących przypadkach:

▼ **M3**

a) jeśli dyrektywa 2014/25/UE lub – w odpowiednich przypadkach – dyrektywa 2014/23/UE nie wymaga uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;

▼ **M2**

- b) jeśli jedynym zainteresowanym oferentem w rozumieniu art. 2a ust. 2 niniejszej dyrektywy jest oferent, któremu udzielono zamówienia i nie ma innych zainteresowanych kandydatów;

▼ **M3**

- c) w przypadku konkretnych zamówień opartych na dynamicznym systemie zakupów, zgodnie z art. 52 dyrektywy 2014/25/UE.

▼ **M2**

W przypadku odwołania się do tego odstępstwa państwa członkowskie zapewniają nieskuteczność umowy zgodnie z art. 2d i 2f niniejszej dyrektywy, jeżeli:

▼ **M3**

- nastąpiło naruszenie art. 52 ust. 6 dyrektywy 2014/25/UE, i
- wartość zamówienia szacuje się na równą progom określonym w art. 15 dyrektywy 2014/25/UE lub wyższą.

▼ **M2***Artykuł 2c***Terminy na wniesienia odwołań**

W przypadku gdy państwo członkowskie postanawia, że każde odwołanie od decyzji podjętej przez podmiot zamawiający w kontekście procedury udzielania zamówień objętej zakresem zastosowania ► **M3** dyrektywy 2014/25/UE lub dyrektywy 2014/23/UE ◀ lub w związku z taką procedurą musi zostać wniesione przed upływem pewnego okresu, okres ten wynosi co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja podmiotu zamawiającego została przesłana oferentowi lub kandydatowi, jeśli korzystano z faksu lub środków elektronicznych, lub – jeśli korzystano z innych środków komunikacji – okres ten wynosi albo co najmniej 15 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja podmiotu zamawiającego została wysłana oferentowi lub kandydatowi, albo co najmniej z upływem co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu otrzymania decyzji podmiotu zamawiającego. Informacji przekazywanej każdemu oferentowi lub kandydatowi o decyzji podmiotu zamawiającego towarzyszy streszczenie stosownych przyczyn. W przypadku wniosku o odwołanie od decyzji, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) niniejszej dyrektywy, niepodlegających obowiązkowi powiadomienia, termin ten wynosi co najmniej 10 dni kalendarzowych od daty publikacji danej decyzji.

*Artykuł 2d***Nieskuteczność**

1. Państwa członkowskie zapewniają, by umowa została uznana za nieskuteczną przez organ odwoławczy niezależny od podmiotu zamawiającego lub by jej nieskuteczność wynikała z decyzji takiego organu odwoławczego, w następujących przypadkach:

▼ **M3**

- a) jeżeli podmiot zamawiający udzielił zamówienia bez uprzedniej publikacji ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, czego nie dopuszcza dyrektywa 2014/25/UE lub dyrektywa 2014/23/UE;

▼ **M2**

- b) w przypadku naruszenia art. 1 ust. 5, art. 2 ust. 3 lub art. 2a ust. 2 niniejszej dyrektywy, jeżeli naruszenie to pozbawiło wnoszącego odwołanie oferenta możliwości skorzystania ze środków odwoławczych przed zawarciem umowy, kiedy takie naruszenie jest połączone

▼ **M2**

z naruszeniem ► **M3** dyrektywy 2014/25/UE lub dyrektywy 2014/23/UE ◀, jeżeli naruszenie to wpłynęło na szanse wnoszącego odwołanie oferenta na otrzymanie zamówienia;

- c) w przypadkach, o których mowa w art. 2b lit. c) akapit drugi niniejszej dyrektywy, jeżeli państwa członkowskie powołały się na odstępstwo od okresu zawieszenia typu *standstill* dla zamówień udzielanych w ramach dynamicznego systemu zakupów.

2. Konsekwencje wynikające z uznania umowy za nieskuteczną przewidziane są przez prawo krajowe.

Prawo krajowe może przewidywać wsteczne anulowanie wszystkich zobowiązań umownych lub ograniczyć zakres anulowania do tych zobowiązań, które należy jeszcze wykonać. W tym drugim przypadku państwa członkowskie przewidują zastosowanie innych sankcji w rozumieniu art. 2e ust. 2.

3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że organ odwoławczy niezależny od podmiotu zamawiającego może nie uznać umowy za nieskuteczną, chociaż zamówienie zostało udzielone bezprawnie z przyczyn wymienionych w ust. 1, jeżeli organ odwoławczy stwierdzi, po rozpatrzeniu wszystkich istotnych aspektów, że nadrzędne przyczyny związane z interesem ogólnym wymagają zachowania skutków umowy w mocy. W tym przypadku państwa członkowskie przewidują inne kary w rozumieniu art. 2e ust. 2, które będą stosowane zamiennie.

Interes gospodarczy w utrzymaniu skuteczności umowy może zostać uznany za nadrzędne przyczyny jedynie wtedy, gdy w wyjątkowych okolicznościach jej nieskuteczność miałaby niewspółmierne konsekwencje.

Nadrzędnych przyczyn związanych z interesem ogólnym nie stanowi jednak interes gospodarczy związany bezpośrednio z zamówieniem. Do interesów gospodarczych związanych bezpośrednio z zamówieniem należą, między innymi, koszty wynikające z opóźnienia w wykonaniu zamówienia, koszty wynikające z uruchomienia nowej procedury udzielania zamówień, koszty wynikające ze zmiany wykonawcy zamówienia oraz koszty zobowiązań prawnych wynikających z nieskuteczności.

4. Państwa członkowskie postanawiają, że ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu nie ma zastosowania, jeżeli:

▼ **M3**

- podmiot zamawiający uważa, że udzielenie zamówienia bez uprzedniej publikacji ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* jest dopuszczalne zgodnie z dyrektywą 2014/25/UE lub dyrektywą 2014/23/UE,

▼ **M2**

- podmiot zamawiający opublikował w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłoszenie opisane w art. 3a niniejszej dyrektywy, w którym wyraża zamiar zawarcia umowy, oraz
- umowa nie została zawarta przed upływem okresu co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu publikacji takiego ogłoszenia.

5. Państwa członkowskie postanawiają, że ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu nie ma zastosowania, jeżeli:

▼ **M3**

- podmiot zamawiający uważa, że udzielenie zamówienia jest zgodne z art. 52 ust. 6 dyrektywy 2014/25/UE,

▼ **M2**

- podmiot zamawiający wysłał decyzję o udzieleniu zamówienia wraz ze streszczeniem przyczyn, o którym mowa w art. 2a ust. 2 akapit czwarty tiret pierwsze niniejszej dyrektywy, zainteresowanym oferentom, i

▼ M2

- umowa nie została zawarta przed upływem okresu co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja o udzieleniu zamówienia została wysłana zainteresowanym oferentom, jeśli korzystano z faksu lub środków elektronicznych, lub – jeśli korzystano z innych środków komunikacji – przed upływem okresu albo co najmniej 15 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym decyzja o udzieleniu zamówienia została wysłana zainteresowanym oferentom, albo co najmniej 10 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu otrzymania decyzji o udzieleniu zamówienia.

*Artykuł 2e***Naruszenia niniejszej dyrektywy i inne kary**

1. W przypadku naruszenia przepisów art. 1 ust. 5, art. 2 ust. 3 lub art. 2a ust. 2 nieobjętego art. 2d ust. 1 lit. b) państwa członkowskie przewidują nieskuteczność umowy zgodnie z art. 2d ust. 1–3 lub inne kary. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że organ odwoławczy niezależny od podmiotu zamawiającego decyduje, po oceniu wszystkich istotnych aspektów, czy umowę należy uznać za nieskuteczną, czy też należy nałożyć inne kary.

2. Inne kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Inne kary obejmują:

- nałożenie kar pieniężnych na podmiot zamawiający, lub
- skrócenie okresu obowiązywania umowy.

Państwa członkowskie mogą przyznać organowi odwoławczemu szerokie uprawnienia do uwzględniania wszystkich istotnych czynników, w tym powagi naruszenia, zachowania podmiotu zamawiającego oraz, w przypadkach, o których mowa w art. 2d ust. 2, zakresu, w jakim umowa nadal obowiązuje.

Przyznanie odszkodowania nie stanowi właściwej kary dla celów niniejszego ustępu.

*Artykuł 2f***Terminy**

1. Państwa członkowskie mogą postanowić, że wniesienie odwołania zgodnie z art. 2d ust. 1 musi nastąpić:

▼ M3

- a) przed upływem co najmniej 30 dni kalendarzowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu, w którym:
  - podmiot zamawiający opublikował ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zgodnie z art. 70 i 71 dyrektywy 2014/25/UE lub art. 31 i 32 dyrektywy 2014/23/UE, pod warunkiem że ogłoszenie to zawiera uzasadnienie decyzji podmiotu zamawiającego o udzieleniu zamówienia bez uprzedniego ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, lub
  - podmiot zamawiający poinformował zainteresowanych oferentów i kandydatów o zawarciu umowy, pod warunkiem że

▼ M3

informacji takiej towarzyszy streszczenie stosownych przyczyn, zgodnie z art. 75 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE, z zastrzeżeniem art. 75 ust. 3 tej dyrektywy, lub zgodnie z art. 40 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE, z zastrzeżeniem art. 40 ust. 2 tej dyrektywy. Możliwość ta ma również zastosowanie w przypadkach, o których mowa w art. 2b akapit pierwszy lit. c) niniejszej dyrektywy;

▼ M2

b) i we wszystkich przypadkach przed upływem okresu co najmniej 6 miesięcy ze skutkiem od dnia następującego po dniu zawarcia umowy.

2. We wszystkich innych przypadkach, w tym w przypadku odwołań wniesionych zgodnie z art. 2e ust. 1, terminy wnoszenia odwołań ustalane są w prawie krajowym, z zastrzeżeniem postanowień art. 2c.

▼ B

ROZDZIAŁ 2

Atestacja

▼ M2

Artykuł 3a

Treść ogłoszenia o dobrowolnej przejrzystości *ex ante*

Ogłoszenie, o którym mowa w art. 2d ust. 4 tiret drugie, którego format zostanie przyjęty przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 3b ust. 2, zawiera następujące informacje:

- a) nazwę i dane kontaktowe podmiotu zamawiającego;
- b) opis przedmiotu zamówienia;
- c) uzasadnienie decyzji podmiotu zamawiającego o udzieleniu zamówienia bez uprzedniego ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
- d) nazwę i dane kontaktowe wykonawcy, na rzecz którego została wydana decyzja o udzieleniu zamówienia; i
- e) w stosownych przypadkach, wszelkie inne informacje uznane za przydatne przez podmiot zamawiający.

Artykuł 3b

Procedura komitetu

1. Komisję wspomaga Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych ustanowiony w art. 1 decyzji Rady 71/306/EWG z dnia 26 lipca 1971 r. ⁽¹⁾ (zwany dalej „komitetem”).

2. W przypadku odesłań do niniejszego ustępu zastosowanie mają art. 3 i 7 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾, z uwzględnieniem postanowień jej art. 8.

⁽¹⁾ Dz.U. L 185 z 16.8.1971, str. 15. Decyzja zmieniona decyzją 77/63/EWG (Dz.U. L 13 z 15.1.1977, str. 15).

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

▼ B

ROZDZIAŁ 3

Mechanizm korygujący**▼ M2***Artykuł 8***Mechanizm korygujący****▼ M3**

1. Komisja może zastosować procedurę przewidzianą w ust. 2–5, gdy przed zawarciem umowy stwierdza, że w trakcie procedury udzielania zamówienia objętego zakresem stosowania dyrektywy 2014/25/UE lub dyrektywy 2014/23/UE nastąpiło rażące naruszenie prawa unijnego w dziedzinie zamówień, lub w odniesieniu do art. 26 ust.1 dyrektywy 2014/25/UE w przypadku podmiotów zamawiających, do których stosuje się ten przepis.

▼ M2

2. Komisja powiadamia zainteresowane państwo członkowskie o powodach, dla których uznała, że wystąpiło rażące naruszenie oraz żąda jego skorygowania za pomocą odpowiednich środków.

3. W ciągu 21 dni kalendarzowych od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, zainteresowane państwo członkowskie przekazuje Komisji:

- a) potwierdzenie, że dane naruszenie zostało skorygowane;
- b) uzasadnienie, dlaczego dane naruszenie nie zostało skorygowane; lub
- c) powiadomienie o zawieszeniu procedury udzielania zamówienia przez podmiot zamawiający z jego własnej inicjatywy lub na podstawie uprawnień, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a).

4. Uzasadnienie podane do wiadomości zgodnie z ust. 3 lit. b) może poza innymi względami opierać się na fakcie, że domniemane naruszenie jest już przedmiotem sądowego postępowania odwoławczego lub postępowania odwoławczego, o którym mowa w art. 2 ust. 9. W takim przypadku państwo członkowskie informuje Komisję o wynikach takiego postępowania natychmiast po jego zakończeniu.

5. W przypadku powiadomienia o zawieszeniu procedury udzielania zamówienia zgodnie z ust. 3 lit. c) dane państwo członkowskie informuje Komisję o wycofaniu zawieszenia postępowania lub rozpoczęciu nowej procedury udzielania zamówienia dotyczącej w całości lub w części tego samego przedmiotu zamówienia. Nowe powiadomienie potwierdza, że domniemane naruszenie zostało skorygowane lub zawiera uzasadnienie, dlaczego dane naruszenie nie zostało skorygowane.

▼ B

ROZDZIAŁ 4

Procedura pojednawcza**▼ M2**

▼ B

ROZDZIAŁ 5

Przepisy końcowe**▼ M2***Artykuł 12***Wykonanie**

1. W porozumieniu z Komitetem Komisja może zwrócić się do państw członkowskich o przedłożenie jej informacji dotyczących funkcjonowania krajowych procedur odwoławczych.

2. Państwa członkowskie co roku przekazują Komisji teksty wszystkich decyzji, wraz z ich uzasadnieniem, podjętych przez ich organy odwoławcze zgodnie z art. 2d ust. 3.

*Artykuł 12a***Przegląd**

Nie później niż dnia 20 grudnia 2012 r. Komisja dokonuje przeglądu wdrożenia niniejszej dyrektywy i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat jej skuteczności, a w szczególności skuteczności innych kar oraz terminów.

▼ B*Artykuł 13*

1. Państwa Członkowskie podejmą wszelkie niezbędne środki konieczne do wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem 1 stycznia 1993 r. Królestwo Hiszpanii podejmie wszelkie niezbędne środki najpóźniej do dnia 30 czerwca 1995 r. Republika Grecka oraz Republika Portugalska podejmą te środki najpóźniej do dnia 30 czerwca 1997 r. i niezwłocznie poinformują o tym Komisję.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie wprowadzą środki, określone w ust. 1, w tym samym terminie co środki przewidziane przez dyrektywę 90/531/EWG.

3. Państwa Członkowskie powiadomią Komisję o treści podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

▼ M2
